

KIRJOITUS

I. Kirjoituksen arvo. Babyloniassa ja Egyptissä kirjoitusvälineet ovat kalliita ja hankalia käyttää ja kirjoitusjärjestelmä on äärimmäisen monimutkainen. Siksi kirjoitustaito on kirjurien säädyn etuoikeus, ja sitä pidetään Nebo- ja Thot-jumalien keksintönä. Pääsy sen salaisuuteen merkitsee pääsyä salaperäiselle alueelle, jolla maailman kohtalot määrätään. Muutamat Assyrian kuninkaat kerskaavat sillä, että ovat päässeet sinne. Vielä nykyäänkin lapsi ja varsinkin aikuinen ylittää kynnyksen oppiessaan kirjoittamaan.

Palestiinassa, Siinain ja Foinikian välissä, juuri siellä, missä ihmisen kekseliäisyys synnytti aakkoset, Israel saa syntymästään lähtien käyttöönsä kaikkien ulottuvilla olevan kirjoitusjärjestelmän. Sen ansiosta Israel saavuttaa ratkaisevan etumatkan Egyptin ja Mesopotamian vanhoihin kulttuureihin nähden, jotka ovat arkaaisten kirjoitusjärjestelmiensä vankeja. Gideonin aikana, kauan ennen Daavidia, eräs Sukkotin nuorukainen kykenee antamaan kirjallisen luettelon pikkukaupunkinsa vanhimmista (Tuom. 8:14). Kirjoitus on Israelissa alusta lähtien ainakin tunnettu, vaikkei levinnyt laajalle, ja siitä tulee yksi sen uskonnon olennaisista välineistä. Jo kauan ennen kuin Samuel kirjoittaa muistiin ”kuninkuuden oikeuden” (1. Sam. 10:25), ei ole anakronistista ajatella, että Joosua on voinut kirjoittaa Sikemin liiton ehdot (Joos. 24:26) tai Mooses Siinain lait (2. Moos. 24:4) ja muiston voitosta Amalekista (2. Moos. 17:14).

II. Kirjoitetun sanan paino. ”Minkä kirjoitin, sen kirjoitin” (Joh. 19:22), Pilatus vastaa ylipapeille, jotka olivat tulleet valittamaan Jeesuksen ristiin kiinnitetystä kirjoituksesta. Roomalainen, juutalaiset ja evankelista näkevät tässä kirjoituksessa merkin: kirjoitettuun liittyy jotakin peruuttamatonta. Se on sanan juhlallinen ja lopullinen ilmaus, ja siksi se soveltuu ilmaisemaan jumalallisen sanan erehtymätöntä ja muuttumatonta luonnetta, sanan, joka pysyy iäti (Ps. 119:89). Voi sitä, joka muuttaa sitä! (Ilm. 22:18 f.) Mieleton on se, joka kuvittelee voivansa tehdä sen tyhjäksi tuhoamalla sen! (vrt. Jer. 36:23)

Vaikka ”karvaiden vesien” riitti (4. Moos. 5:23) merkitsee edistystä alkukantaisiin jumalantuomioihin nähden, se edellyttää yhä arkaaista ajattelua. Sen sijaan määräys kirjoittaa jumalalliset sanat jokaisen talon ovenpieliin (5. Moos. 6:9; 5. Moos. 11:20), kuninkaalle hänen valtaannousunsa yhteydessä annettavaan kirjakääröön (5. Moos. 17:18) ja ylipapin, ylimmän papin, otsakoristeeseen (2. Moos. 39:30) ilmaisee hyvin puhtaasti Jahven sanan herruuden Israelissa ja hänen tahtonsa peruuttamattoman vaatimuksen.

On aivan luonnollista, että profeetat uskovat Jumalalta saamiensa julistusten tekstin kirjoituksen haltuun. Kirjoitus on sanan juhlallinen ja peruuttamaton muoto, ja idässä sitä käyttävät jatkuvasti ne, jotka väittävät määräävänsä kohtalon. Kuten Israelin profeetat ovat omassatunnossaan tietoisia siitä, että he vastaanottavat Jahven sanan, he myös todistavat antavansa sen kirjoitettavaksi Jumalan käskystä (Jes. 8:1; Jer. 36:1–4; Hab. 2:2; Ilm. 14:13; Ilm. 19:9), jotta tämä julkisesti sinetöity todistus (Jes. 8:16) osoittaisi tapahtumien toteutuessa, että vain Jahve oli ilmoittanut ne jo aiemmin (Jes. 41:26). Näin kirjoitus todistaa Jumalan uskollisuudesta.

III. Pyhät kirjoitukset. Jumalan toiminnan, hänen vaatimustensa ja lupaustensa pysyvänä ja virallisena ilmauksena jumalallisen sanan kirjoitettu muoto on sen tavoin pyhä; Israelin kirjoitukset ovat ”Pyhät kirjoitukset”. Ilmausta ei vielä esiinny Vanhassa testamentissa, mutta jo lain olennaisen sisällön sisältäviä kivitauluja (2. Moos. 24:12) pidetään ”Jumalan sormella kirjoitetuina” (2. Moos. 31:18), hänen pyhyytensä täyttiminä.

Uusi testamentti käyttää toisinaan rabbiinista ilmausta ”Pyhät kirjoitukset” (Room. 1:2; vrt. ”Pyhät kirjaimet”, 2. Tim. 3:15), mutta puhuu yleensä kirjoituksista tai myös Kirjoituksesta yksikössä joko vedotessaan määrättyyn tekstiin tai tarkoittaessaan sitä (Mark. 12:10; Luuk. 4:21) tai jopa tarkoittaessaan koko Vanhaa testamenttia (Joh. 2:22; Joh. 10:35; Ap. t. 8:32; Gal. 3:22). Näin ilmenee elävä tietoisuus Vanhan testamentin eri kirjoitusten syvästä ykseydestä. Sitä ilmaisee vielä havainnollisemmin perinteinen kristillinen nimi ”Raamattu”, jolla tarkoitetaan pyhien kirjojen kokoelmaa. Tavallisin ilmaus on kuitenkin yksinkertainen ”On kirjoitettu”: passiivi tarkoittaa Jumalaa häntä nimeämättä ja ilmaisee siten yhtä aikaa Jumalan saavuttamattoman pyhyiden, hänen katseensa erehtymättömän varmuuden ja hänen lupaustensa järkkymättömän uskollisuuden.

IV. Kirjoitusten täytyminen. ”Kaiken sen, mitä minusta on kirjoitettu, on täyttyvä” (Luuk. 24:44). Kirjoitusten on täyttyvä (vrt. Matt. 26:54). Jumala ei puhu turhaan (Hes. 6:10), eikä hänen Kirjoitustaan ”voida kumota” (Joh. 10:35). Jeesus, jonka nähdään vain kerran kirjoittavan – hiekkaan (Joh. 8:6) – ei jättänyt jälkeensä kirjoituksia, mutta hän vahvasti juhlallisesti Kirjoituksen arvon pienintäkin kirjoitusmerkkiä myöten: ”yhtäkään piirtoa” (Matt. 5:18). Samalla hän määritteli sen merkityksen: Kirjoitus ei voi hävitä, vaan se pysyy.

Mutta Kirjoitus voi pysyä vain täyttymällä: siinä on Jumalan iankaikkisen sanan elävä pysyvyys, mutta siinä voi säilyä myös vanhoja olosuhteita, joiden on määrä väistyä. On Henki, joka tekee eläväksi, ja kirjain, joka tappaa (2. Kor. 3:6). Kristus siirtää kirjaimesta Henkeen (2. Kor. 3:14). Tunnistamalla Kristuksen Israelin kirjoituksista ammennetaan niistä iankaikkista elämää (Joh. 5:39). Ne, jotka kieltäytyvät uskomasta Jeesuksen sanoja, osoittavat

siten, etteivät he usko Moosesta eivätkä ota häntä vakavasti, vaikka panevat toivonsa häneen ja ylpeilevät hänen kirjoituksistaan (Joh. 5:45 ff.).

V. Sydämiin kirjoitettu laki. Uusi liitto ei ole enää kirjaimen vaan Hengen liitto (2. Kor. 3:6); uusi laki on ”kirjoitettu uuden kansan sydämiin” (Jer. 31:33), eikä tätä kansaa enää tarvitse opettaa ulkoapäin annetulla tekstillä (Hes. 36:27; Jes. 54:13; Joh. 6:43). Uuteen testamenttiin kuuluu silti kirjoituksia, joille Kirkko tunnusti jo varhain saman auktoriteetin ja antoi saman nimen kuin Kirjoituksille (vrt. 2. Piet. 3:16), sillä se löysi niistä saman Jumalan sanan (vrt. Luuk. 1:2) ja saman Hengen. Nämä kirjoitukset eivät näet ainoastaan jatka Israelin Kirjoitusten linjaa, vaan myös valaisevat niiden merkitystä ja ulottuvuutta. Ilman Israelin Kirjoituksia Uuden testamentin kirjoitukset olisivat käsittämättömiä: ne puhuisivat kieltä, johon kenelläkään ei olisi avainta. Mutta ilman Uuden testamentin kirjoituksia juutalaiset kirjat sisältäisivät vain myyttejä: jumalallisen lain, joka olisi jäänyt kuolleeksi kirjaimeksi, lupauksen, joka ei kykenisi vastaamaan herättämäänsä toivoon, ja kertomuksen, jolla ei olisi päätöstä.

Uudessa liitossa on yhä Kirjoituksia: aikaa ei näet ole vielä poistettu, ja sukupolvien muistiin on talletettava, kuka Jeesus Kristus on ja mitä hän tekee. Kristitylle Kirjoitukset eivät kuitenkaan enää ole kirja, jota hän tulkitsee sivu sivulta, vaan kokonaan avattu kirja, jonka kaikki sivut voi nähdä yhdellä silmäyksellä ja joka paljastaa salaisuutensa: Kristuksen, alfan ja omegan, kaiken kirjoituksen alun ja lopun.

MLR & JG

Katso myös: → Täyttää — evangile IV 2 b — Kirja I — Muistaminen I b — prophete NT I — Ilmoitus AT I 3 — tradition